

2. Ocena efektów działań RPO-L2020 realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 3. Gospodarka niskoemisyjna

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działania) oraz fundusz	
OP 3. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA Działanie 3.1. Odnawialne źródła energii (PI 4a) Działanie 3.2 Efektywność energetyczna (PI 4c) Działanie 3.3 Ograniczenie niskiej emisji w miastach (PI 4e) Działanie 3.4 Kogeneracja (PI 4g) Fundusz: EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex-ante, on-going, ex-post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest ocena dotychczasowych efektów wsparcia udzielonego w ramach OP 3. Gospodarka niskoemisyjna, zarówno tych zamierzonych jak i niezaplanowanych. W ramach badania zostanie sprawdzona skuteczność i efektywność wsparcia. Zostaną wskazane czynniki, które przyczyniły się do realizacji celów oraz bariery, które utrudniły osiągnięcie zamierzonych efektów w ramach OP 3. Badanie będzie koncentrować się także na wpływie, jaki realizowane działania wywierają na zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego, zwiększenie udziału ekologicznych środków transportu, a także ograniczanie źródeł niskiej emisji. Ewaluacja obejmie również zagadnienie efektywności energetycznej oraz kogeneracji.	
Uzasadnienie badania	
Planowana ewaluacja pozwoli wypełnić obowiązek przeprowadzenia oceny wpływu dla OP 3. RPO-L2020. Dotyczy też obszaru strategicznego, jakim jest gospodarka niskoemisyjna. Tym samym ewaluacja wpływu OP 3. pogłębi ocenę przyczynienia się programu do realizacji celów Strategii Europa 2020, jakimi są: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej. Ważnym aspektem, który należy poddać analizie jest realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej, czyli dokument o charakterze strategicznym, który określa cele strategiczne i szczegółowe dochodzenia do gospodarki niskoemisyjnej (PGN) na poziomie lokalnym. Wdrażanie planów gospodarki niskoemisyjnej jest związane z przyjęciem w 2007 roku tzw. pakietu energetyczno-klimatycznego Unii Europejskiej, którego głównymi celami są: podniesienie efektywności energetycznej o 20%, podniesienie udziału OZE w ogólnym bilansie energetycznym oraz obniżenie emisji gazów cieplarnianych o 20% (tzw. pakietu 3x20) do 2020 r. PGN jest dokumentem wymaganym przy składaniu przez gminy wniosków o wsparcie ze środków UE w ramach perspektywy 2014-2020.	
Kryteria badania	
<ul style="list-style-type: none"> • skuteczność • efektywność • trwałość 	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Jakie są efekty w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i pyłów poszczególnych inwestycji? • Które z inwestycji są najbardziej efektywne w tym zakresie? Jakie czynniki decydują o największej efektywności? • Które inwestycje są komplementarne wobec siebie? • Z jakimi innymi działaniami (inne osie RPO-L2020, działania spoza programu) występują komplementarność? 	

- Czy rozwiązania systemowe (zwłaszcza podział alokacji, system wyboru projektów, wymagania wobec projektów i beneficjentów) przyczyniają się do wyboru najbardziej efektywnych inwestycji?
- Jaki jest wpływ OP 3. RPO-L2020 na wielkość emisji gazów cieplarnianych oraz pyłów na terenie całego województwa?
- Jakie czynniki zadecydowały o ewentualnym powodzeniu/ niepowodzeniu inwestycji?
- W jakim stopniu realizowane/zrealizowane projekty przyczyniają się do osiągnięcia celów OP 3.? Czy można stwierdzić, że w pełni realizują przyjęte założenia? Jeżeli nie, w jakim zakresie nie realizują przyjętych założeń? Jakiego są przyczyny?
- W jakim stopniu interwencje podejmowane w ramach Osi Priorytetowej 3 wpływają na osiąganie celów wyznaczonych w dokumentach regionalnych?
- W jakim stopniu projekty wybrane do dofinansowania w ramach Osi Priorytetowej 3 mają charakter komplementarny i realizują wysoko zagregowany efekt ekologiczny (wysokie efekty ekologiczne osiągnięte niskim kosztem, przy uwzględnieniu dodatkowych elementów typu: położenie, koszt eksploatacji itp.)?
- Jakiego będą przewidywane skutki trwałości inwestycji? Długofalowe, krótkofalowe? Jaki będzie ich dalszy wpływ na rozwój infrastruktury ochrony środowiska w województwie lubuskim?
- Jaki jest wpływ realizowanych projektów na przyjęte w poszczególnych gminach województwa lubuskiego plany gospodarki niskoemisyjnej?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu zostaną wykorzystane różnorodne metody badawcze – zarówno jakościowe, jak i ilościowe, co przyczyni się do zebrania kompleksowych i wyczerpujących danych pozyskanych od szerokiego kręgu respondentów i instytucji. Pozwoli to na uzyskanie efektu kumulowania się i wzajemnego uzupełniania danych pochodzących z różnych źródeł.

W badaniu zostaną wykorzystane m.in. następujące metody i techniki:

- analiza desk research,
- wywiady telefoniczne CATI,
- wywiady indywidualne IDI,
- wywiady grupowe FGI,
- studium przypadku,
- panel ekspertów,
- analizy statystyczne.

Zakres niezbędnych danych

Dane zastane:

- dokumenty programowe i strategiczne (unijne, krajowe, regionalne),
- dane z aplikacji SL2014,
- dane z wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność,
- raporty końcowe z badań,
- regionalne dane statystyczne, ogólnodostępne,
- dane dot. innych źródeł finansowania (m.in.: innych programów operacyjnych; środków NFOŚiGW – programów krajowych, GISu, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego EOG; środków WFOŚiGW; środków BOŚ, BGK i banków komercyjnych; in.),
- literatura fachowa.

Dane pierwotne:

- beneficjenci (podejście ilościowe lub jakościowe),
- instytucje systemu RPO-L2020 (podejście jakościowe),
- eksperci w zakresie emisji gazów cieplarnianych (podejście jakościowe),

- eksperci w zakresie emisji pyłów (podejście jakościowe).

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

2018 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

Jednostka Ewaluacyjna RPO-L2020

Ewentualne komentarze / wątpliwości

-